

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 168. szám, Falcione-féle házban.

Kiadóhivatal:

Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felölős szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.

Néptanítónak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 fr

Mejelenik minden vasárnap és esütőrökön.

Horánszky Nándor a betegápolási törvényjavaslatról.

Horánszky Nándor, a nemzeti párt elnöke, szerdán beszélt a képviselőházban a betegápolási törvényjavaslatról.

Szavai bámulatos hatással voltak a házra. Többek között így szólt:

De tisztelt miniszter ur és tisztelt előadó ur, mit old meg ez a törvényjavaslat. Egyszerűen semmit és ezt is csak ideiglenesen. A tisztelt miniszter ur által bejelentett indoklás ugyanis konstatálja azt a körülményt, hogy a betegápolási költségeknek a fedezése és konsekventer maga a betegápolás is csőd előtt áll, vagyis ha valami intézkedés nem történik, akkor tönkremennek a kórházak és tönkre fog menni legalább részben a betegápolási ügy is tehát 22 esztendei tapasztalat és elmélkedés kellett ahhoz, hogy a tisztelt miniszter ur a segítség szükségét belássa. Pedig hiába, nem a törvényhatóságokban van a hiba és ezeken is legfeljebb csak részben és annyiban, mert elegendő felügyeletet és erélyt a miniszter ur nem fejtett ki, gondját bizonyára a képviselőválasztások jobban igénybe vették, mint a betegápolás ügye. A törvényhatóságok tehát csak kisérszben hanyagolták el a pótdadók behajtását és e miatt a terhek növekedtek és mert most már feneklés előtt áll az egész ügy, ezzel szemben van szükség erre az intézkedésre. Hiszen maga a tisztelt belügyminiszter ur előterjesztésében és indoklásában mondja, hogy a közkórházaknak függő követelése a törvényhatóságokkal, különösen a vármegyey alapokkal szemben rég idők óta növekedtek. Hát szabad volt ezt összetett kézzel nézni? Csak most jutott a tisztelt miniszter ur, midőn az akadály előtt állunk, arra a gondolatra, hogy semmi mást ne tegyünk, mint hogy ezen jövedelmeket biztosítsuk? Hát nem a miniszter ur hibás ezért, hogy a törvényhatóságok be nem hajtották azokat a követeléseket? Hol van a felügyelet?

Ha éveken keresztül folytak ezek a restanciák és meg volt a törvényhatóságok részéről a hanyagság, nem volt-e módja és alkalmá a miniszter urnak arra, hogy a törvényhatóságokat, ha bírják, a kötelességük teljesítésére szorítsa, ha pedig nem bírják,

akkor másutt keressen orvoslát? A dolgok ily helyzetében kérem, szabad-e és elég-e — bocsánat a kifejezésért — ily férczművel a törvényhozás elé jönni?

De, tisztelt Ház, a betegápolási kérdés nem oly egyszerű és kis kérdés, mint a minőnek azt tartja és tartathatja mindenki, a ki ezen fontos ügyet ezzel a javaslattal kívánja megoldani Igen nagy kérdésekről van itt szó. Ezeknek egy részére Komjáthy tisztelt barátom már a tegnapi napon reámulatott.

Sehol ezen a világon a betegápolás ügyét a szegényügy nélkül országosan nem rendezték, mert nem rendezhették, mert összefüggés van a kettő között. Az egyik úgy mint a másik, állami ügy. Továbbá a mi a teherviselés kérdését illeti, hogy ezen fontos ügyekben kik kontribuáljanak e nagy cél eléréséhez, az egészen homályban van; ehhez a miniszter ur egyáltalában nem is kíván hozzáférközni, hanem egyszerűen a törvényhatóságoktól átveszi kisebb vagy nagyobb százalékban az adót. Ez az, a mit e javaslatban akar, és semmi más. Pedig ezzel kapcsolatban, sokkal fontosabb kérdésekről, eszmékről van szó, a melyeket megvalósítani kellene. A községi pótdadók kérdése tekintetében, hogy ezen elcsépelet mondással éljek de mely nagyon igaz — a helyzet tarthatatlanná válik. És azután az a nagy és fontos kérdés, mely már hónapok óta hangzik ebben a Házban is, de mely előtt a Ház behunyja a szemét, a szóciális kérdés még csak megfontolás tárgyává sem tétetik ennél a javaslatnál, pedig ez a kérdés is eminen ter szociális kérdés. Annak utána a javaslat nem foglalkozik azzal, hogy ezen a téren is mi a büntelensége az államnak, mi a kötelessége a községnek, mi a kötelessége a társadalomnak, sőt hozzátoszem, hogy a betegápolási köte eken levő nagy érdekekkel sem foglalkozik, melyek pedig mondhatom legbetegesebb állapotba jutottak és a melyeket orvoslás nélkül hagyni szintén nem lehet. Mindezekre vonatkozólag tehát nem csak hogy organikus megoldás vagy orvoslás nem hozatott javaslatba hanem absolute semmi sem hozatott javaslatba. Így hozni tisztelt Ház 20 esztendei kormányzati tapasztalat után; így hozni 4—5 esztendei miniszterkedés után hát legyen három év vagy kettő, vagy legyen egy, legyen annyi idő, a mennyi, de egyáltalában

idehozni ily javaslatot, a törvényhozás elé a társadalmi viszonyoknak mai fejlődése mellett, ez csak kettőről tehet tanuságot; vagy érzékhiányról, vagy a kérdés megoldási képességének hiányáról.

De hát előadó ur, méltóztassék megmondani, mit segít ezen javaslat akár a teherviselés, akár a betegápolás szempontjából azokon az általa joggal dédelget felföldi szegény embereken? Hát kisebb lesz azoknak a terhe? Mi-be? A kiknek terhe 3 százalék volt, ezentul is ennyi lesz, mert valószínűleg ki fog fejleszteni egészen eddig.

Eddig sem volt köteles többet kontribuálni annál a százaléknál, a melyet a törvényhatóság rá kirótt. A kinek pedig három tul, mondjuk 4 százaléka volt, azt hiszi, hogy szabadul tőle? Hiszen a régi terhek rendezése és tisztába hozatala érdekében maga a miniszter előterjesztés is új pótdadó kivítéséről gondoskodik, tehát az ő terhe nem csak hogy apadni nem fog, hanem egyenesen növekedni fog. Azon a megyének pedig, melyek eddig nem kontribuáltak abban a magas százalékban ehhez az ügyhöz, melyet végkifejletében ezen javaslat intendál, azok bizonyára jobban nem fognak terhelteni.

Ne tessék félreérteni, én nem a teherviselés egyenlősítése ellen szólok, majd később rá fogok szólni, hanem csak azon fejfogás ellen, hogy az előadó ur meg akarja vigasztalni azon szegény embereket azzal, hogy ők még a nemzeti politika szempontjából is mily óriási előnyökben fognak részesülni ezen javaslat segítségével. Pedig hogyan fog rájuk nézve állani a dolog? Fogják viselni az állami adót és a betegápolási terheket, azon mérvben, a melyben ezek az államkincstárra nehezednek; azután fogják viselni a községi pótdadót és ebben a részben azon terheket, a melyek a községi betegápolásban reájuk hárulnak, fognak fizetni azután 3 százalékos pótdadót, mint jámbor bárányok meg lesznek nyírva; és végül kapnak 7—8 kormányrendeletet, melyeknek olvasása mellett lelkesedhetnek a magyar államesszéért. Ezen javaslatot ezeket fogják kapni azok a szegény emberek, a kik terheiknek méltán és jogosan enyhítését várják, de várnak mást is, a betegápolás kérdésének, a humanizmusnak, szegényügynek és mindazon nagy érdekeknek ápolását, enyhítését és javítását, a melyekre ők

joggal számot tarthatnak és tartaniok kell. De hát egyenlő, teherviselésről beszélünk. Én is annak vagyok a híve, de nem abban az alakban a mely itt kontempláltatik, hogy a gazdagabb megyékre vessünk nagyobb adót, mint a menyí nekik e czímen eddig volt, hogy ezzel pótolassák a szegényebb vidékek adóképeségi terhe. Nem itt fekszik a dolog sulya, hanem fekszik a szociális kérdésnek helyes és czél-szerű felfogásában.

Mivel állunk szemben, t. képviselőház? Egyszerűen azzal, hogy nem lehet segíteni a dolgokon, mert az adminisztráció rendezve nincs. Az előadó ur is ráutalt. Ennél kincsesebb bányája egy kormány részére évek óta nincs és nem is lehet. Fizesse meg drágán a kormány, hogy az adminisztrációt nem rendezte; mert a hol akár az akarát, akár kimondom a szót, a képesség hiányzik, ott van az a nagy köpönyeg, a melyet az adminisztráció rendezetlensége nyújt, szalválja a kormányt azon kötelességek teljesítése alól a melyek manapság sulyosabban nehezdednek vállaira, mint eddigelé nehezdedtek. Ime ha magáról az adó kérdéséről van szó, azt mondják, nem lehet megoldani, mert az adminisztráció rendezve nincs; ha a szociális kérdésekről van szó, a mint a volt költségvetés tárgyalása alkalmával, azt mondják, nem lehet gyökeresen felkarolni és megoldani, mert az adminisztráció rendezve nincs; ha nemzetiégi kérdésről van szó, elismerik, hogy bajok vannak, elismerik, hogy tenni kellene valamit, de azt mondják: megoldani nem lehet, mert az adminisztráció rendezésének a hiánya akadályt képez; ha a kongrua kérdéséről van szó, azt sem lehet gyökeresen megoldani, provizóriusan oldották meg, miért? Mert az adminisztráció nincs rendezve, tehát nem lehet e kérdés megoldásáról gondoskodni. Ha a szövetkezetekről

van szó — hallottuk itt a Házban nyíltan — nem lehet egészséges alapokon és organizmussal szervezni, mert az adminisztráció rendezetlen, hiányos, következképpen a kérdést sem felölelni, sem kezelni sem megoldani czélserűen nem lehet. Itt állunk, t. képviselőház, a betegápolási kérdés előtt, ennek is, úgy látszik, legalább — ha jól emlékszem — az előadó ur is megemlítette, gyökeres rendezését is az adminisztráció rendezésekor helyezik kilátásba. No, t. képviselőház, ha ennek a törvényhozásnak működése tovább is úgy folyik, mint a mint eddig folyt, tartok tőle, hogy sokkal hamarabb be fognak következni azon nagy bajok, a melyekre koronként e helyről rámutattam és a melyekkel szemben fájdalom, sem a kormány, sem pedig az előadói szék elég érzékeny sohasem volt. Pedig ezen bajok jönnek még, pedig úgy látszik, rohamosabban, mint himnők és ezekkel szemben az ország erői napról-napra gyengülnek. Kérdés, hogy hol fog ez kibontakozni, ez a kiegyenlítés hol fog megkerestetni és megtalálni? Nos, én erre felelni nem akarok. De egyet tudok és ez az, hogy összetett kezekkel nézni minden téren, dum deflutt amís, ez a legadázabb, a legserencsellenebb politika; bár nem erről akarok szólni, csak iczidentaliter emlékeztem meg róla.

Ez a javaslat semmi egyéb, mint a megakadó szekernek tovább tolása azokon a nyomokon, azzal a segítséggel, a melylyel az eddig is tolatott, azzal a különbséggel, hogy a mit a törvényhatóságok lanyhán végeztek eddig, azt végezi ezután az állam erőlyesen, mert az ő adósrófia, az ő adókezelése hatékonyabb lesz, mint volt a törvényhatóságok adósrófia és adókezelése.

Zárvizsgák.

A helybeli róm. hath. elemi iskolákban az 1898. évi zárvizsgák a következő sorrendben.

A hittani vizsgák: Junius hó 18-án délelőtt 9 órakor a gradina tanyái és d. u. 3 órakor a Nenadits tanyai iskolában, Pekánovits András iskolászéki tag jelenlétben. Megjegyeztetik, hogy a tanyai iskolákban az összes tantárgyakból vizsgálatok a hittani vizsgálatok után nyomban fognak megtartatni.

Junius hó 2-án délelőtt fél 8 órakor „Veni Sancte”, mely után délelőtt 8 órakor a központi I—VI. fiuosztályokban Falcione Lőrinc iskolászéki tag jelenlétben. Ugyanezen időben a zárdai leányiskola I—V. osztályában Molnár István iskolászéki tag jelenlétben.

Junius hó 20-án délután 2 órakor a bánáti fiu- és fél 4 órakor a szelenesei fiuosztályban, Thum Vincze iskolászéki tag jelenlétben. Ugyan június 20-án délután 3 órakor a zárdai iskola VI—VIII. osztályában, Szlávay Ferenc iskolászéki tag jelenlétben.

Többi tantárgyak vizsgái:

Junius hó 21-én délelőtt 8 órakor a szelenesei leány- és 10 órakor a fiuosztályban, dr. Donoszlovits Vilmos iskolászéki tag jelenlétben. Ugyanezen napon délelőtt 8 órakor a zárdai leányiskola I-5. osztályában, Veszolovszky Péter iskolászéki tag jelenlétben. Ugyancsak június 21-én d. u. 3 órakor a bánáti leány és 4½ órakor a fiuosztályban, Pekánovits András iskolászéki tag jelenlétben. Ugyanezen napon délután 3 órakor a zárdai leányiskola II-ik osztályában, dr. Falcione Nándor iskolászéki tag jelenlétben.

Junius hó 21-én délelőtt 8 órakor a központi fiuoszkola I. a) és 9½ órakor pedig az I) osztályában, Husvéth István iskolászéki tag jelenlétben. Ugyanezen időben a zárdai leányiskola III. a) és b) osztályában, Bittermann Nándor iskolászéki tag jelenlétben. Ugyancsak június 22-én d. u. 3 órakor a központi fiuoszkola II-ik osztályában, Schlagger Gyula iskolászéki tag jelenlétben. Ugyanezen napon délután 3 órakor a zárdai leányiskola IV-ik a) és b) osztályában, Mihályi János iskolászéki tag jelenlétben.

Junius hó 23-án délelőtt 8 órakor a központi fiuoszkola III-ik a) és 10 órakor a III-ik b) osztályában, Zsulyevits Ernő iskolászéki tag jelenlétben. Ugyanezen

T A R C Z A.

Nyomoruság.

Irta: V. I.

I.

Alacsony, sötét, rosszlevegőjű szoba. Valami olajlámpa pislogott halovány világgal, a mely nem világította meg az egész odút, csak az egyik részét, míg a többi hely fél-sötét maradt, homályos körvonalait mutatván egy pár rozoga butornak.

A kandallóban egy-két parázs pislákkolt, kialvófélben lévén a kenceze tüze; mellette egy ócska fekete fa-szekerény állott, a melynek fiókjai valaha sárgára voltak festve, de az idő lekoptatta róluk a festéket; a szekerenyen egy jó nagy darab polenta. Tovább a fal mellett egy ágy, a melyhez már nem jut el a lámpa világa; a sötétben egy fekvő öreg ember alakjának körvonalai látszanak s az ágy fejénél egy idős asszony áll.

Kívül a tavaszeli hideg szele dühöng s erősen csapkodja az ablakok papirosát, a mivel be vannak ragasztva.

II.

A beteg felkél félig s ülő helyzetében

nagyot sóhajt! az asszony egy pohár vizet hoz neki.

Az asszony kisdéd, nem durva vonásokkal, a melyek azonban már elvesztették kifejezésüket, a fejét folyton hátra veti, mint az örültek és vakok szoktak; szemei révedező tekintetűek, kezei remegnek s egész teste ideges; rángatózó bórét, a mely redőkben gazdags, ápadt hófehérség borítja.

A szegény teremtés a beteghez közeledik, egyik kezével támogatja ültében, a másikkal odanyújtja neki a poharat, egy pillanatra nézi, aztán a szekrényhez megy, levág egy darab polentát s majdnem öntudatlanul kezdi enni.

— János nem eszel-e te is?

— Nem, fáj a gyomrom — jobb lesz a szegény gyereknek hol van?

— Itt. Alszik.

Az öreg felveti szeméit; egy szálcsemómon heverő, hét-nyolcz éves gyermekre esik tekintete. Aztán ismét lecsukja fáradt szempilláit.

Márta ezalatt megette a darab polentáját s hirtelen hátra vetvén fejét, szenderegini

kezd. Teste azonban még mindig reszket, mind lassabban, lassabban . . .

A szél hatalmasan rázza az egész viskót, majd kialszik tőle a pislogó lámpaláng.

III.

János nem alszik; elméjében, a mely érzi a halál közeledtét, feltűnnek nyomoruságos életének eseményei; egy esomó türés, szenvedés, keserűség.

A gyermekkor évei. Tudja, hogy élt, de hogy miért, maga sem érti. Arra emlékszik, hogy legtöbbször a mezőn élt éjjel-nappal és sokat éhezett. Aztán az ifjúkor évei: küzdelmek szakadatlan sora, aztán házassága s nagy fáradsalmi az asszony eltartásáért, végre a betegség, a sorvadás betegsége . . .

— Csak hust enni s bort inni más gyógyszer nem adhatok, barátom — mondta az orvos. Mintha ő nagy ur volna, a ki mindig hust chetik s drága borokat ihatik!

Azután megszületett Lujza. Ettől kezdve már nemcsak tüdeje kinozta, de a gyomra is; azt hitte meg kell örülnie a sok szenvedéstől. De az asszonyért és gyermekért küzdenie kellett a megélhetés bajaival. Lujza felnőtt, szép, nagy leány lett belőle; elvette

időben a zárdai leányiskola V-ik osztályában, dr. Donoszlovits Vilmos iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyancsak június 23-án d. u. 3 órákor a központi fiúiskola IV-ik a) osztályában, Szepdy Mátyás iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon délután 3 órákor a zárdai leányiskola VI-ik osztályában, Tárczay Mór iskolaszéki tag jelenlétében.

Június 24-én délelőtt 8 órákor a központi fiúiskola IV-ik b) osztályában, Bittermann Nándor iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon délelőtt 8 órákor a zárdai leányiskola VII-ik osztályában, Tárczay Mór iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon délután 3 órákor a központi fiúiskola V. és VI. osztályában, Zsuljevits Ernő iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyancsak június 24-én délután 3 órákor a zárdai leányiskola VIII-ik osztályában, Pfeifer József iskolaszéki tag jelenlétében.

Június hó 25-én délelőtt 8 órákor fog-nak a magánvizsgák megtartatni, Mihályi János iskolaszéki tag jelenlétében. Ugyanezen napon délután 5 órákor fog a tornavizsga a központi fiúiskolában, Temunovits József iskolaszéki tag jelenlétében megtartatni.

Június 26-án délelőtt 8 órákor „Tedeum”, mely után az 1897—98-iki tanév befejezettnek nyilvánítatik.

Az 1898—99. iskolai tanévre a tanulók beiratása f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-án szokásos módon fognak az illető osztályokban az igazgató utasítása szerint eszközölni: az iskolai tanév pedig 1898. évi szeptember hó 5-én 1/2 8 órákor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte”-val veszi kezdetét.

Hirek.

*** Id. Husvéth István temetése.** Id. Husvéth István Zombor tekintélyes polgárát csütörtökön délután 5 órákor temették a közönség nagy részvételével. A város összes intelligenciája megjelent; az egyesületek zászlókkal vonultak ki.

*** Holttest a zombori vaspályai kútban.** Csütörtökön egy 18—20 évesnek látszó leány holttestét találták meg a Nemesmilitics-utca végén lévő vaspályai kútban. A halottkém jelentése szerint erőszak nyomai nem voltak felfedezhetők a holttesten és így valószínűleg öngyilkosság forog fenn. A vizsgálat egyébként megindult.

a kovácsfu kiment azután s Amerikába — meggazdagodni, — egy évig semmi hírt sem hallottak felőle. Akkor az asszony meghalt maláriában, egy kicsi fiaeskát hagyott hátra.

Eltelet hat év, a legnagyobb szenvedések közepette. A nélkülözésekkel nem törődött volna, csak a gyomra, meg a melle ne kinezta volna!

Most érzi, hogy meghal — nemsokára. A teste teljesen merev, érzéketlen egy idő óta. Arczvonásaira — érzi — rászált a halál sápadtsága.

De a fiúcska?! mi lesz belőle, nagy Isten?! Szegény gyermek olyan gyöngye és beteges — érte szeretne élni még egy pár évig.

Megsimítja hideg homlokát s nagy bajjal, erőfeszítéssel lábra áll. Lábai reszketnek, a mint a hideg földre lép. A Márta vállára teszi kezét:

— Jer ide mellém — beszélni akarok veled.

A mint vissza akar menni az ágyba, meglátja a szekrényen a polentadarabot. Hátha még az eledel — legyen az akármilyen silány — megszünteti a gyomorzsibbadást?

*** Halál a piacon.** A napokban egy kupuszinaí kofa rogyott össze hirtelen saláta-áulása közben a Szent Háromság-téren. Néhány pillanat alatt kiszenvedett. Beszállították a városi kórházba. Halálát szívszélhűdés okozta.

*** Érettségi a felső kereskedelmi iskolában.** E hó 6-án és 7-én folyt le az érettségi vizsgálat felső kereskedelmi iskolánkban. A jelentkezett 19 tanuló közül egyet sem vetettek vissza 1 évre; négyen, névszerint Nikoits Vladimir, Sztreck Dező, Sziklay Albert és Merkel Fülöp általán jeles érdemjegyeket nyertek, öten egy, illetőleg két tárgyból szeptemberben tehetnek javító vizsgálatot. Az érettségi vizsgálaton a vallás-és közoktatási minisztert Mártony Márton miniszteri osztálytanácsos, főigazgató, a kereskedelmi minisztert pedig Kulányi Zsigmond kereskedelmi és iparkamarai titkár, a „Szegedi Napló” c. napilap szerkesztője képviselte.

*** Tánciskola.** Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy helyben a „Vadászkürt”-szálló disztermében a szünnidőre ugyint minden évben tánciskolát nyitok, hol a férfiakozások e hó 20-tól eszközölnének. A mult évi tanítványaim mint ismétők tandíjmentesek, csupán a zenepénzt fizetik. Június 2-án kezdődik a tánciskola. Tisztelettel Landu Lazar okl. táncztanító.

*** Kitüntetés.** A vallás-és közoktatásiügyi miniszter Besze Mihályt az újvidéki kir. kath. főgimnázium rendes tanárává nevezte ki.

*** Szintársulatunkról.** Deak Péter szintársulata jelenleg Mezőuronyjatszik. Uttagjai: Galyasi Paula, kóloratur-primadonna, Torosi Katica szubrett primadonna, hősnő; Csetényi Juliska, a vidék egyik jó tragikája, naiva; Biró Anna Aradrol, baritonista; Környei Béla. Az igazgató 14 első rendű zenészt is szerződttetett. A télen operákat is akar adni. Néhány nap muva teljesen készen lesz a szervezésre, amikor is be fogja terjesztetni a teljes névsort a bizottságnak.

*** Jászai Mari estélye.** Jászai Mari művésze szíjye, — amint értesülünk, — most már végleg elmarad.

*** Eljegyzés.** Rozmann Ágota és Szende Geza jegyzesek Zombor.

*** Egy főkapitányi rendelet.** A legutóbb, hogy egy veszett kutyá szaladgált a városban, hat nagy szigorúsággal elrendeltetett, hogy a kutyákat 40 napig tilos az

utára engedni, illetve tilos azokat lánc vagy zsinór nélkül az utcán vezetni. Mitha minden rendeletet csakis azért bocsájtanának világgá, hogy ezt senki meg ne tartsa. A veszettséggel járó bajok leküzdésére szolgáló, ezt a legutóbbi főkapitányi rendelet legalább senki meg nem tartja. A kutyák éppen úgy csatangolnak a városban, mint ezelőtt, sőt a Kossuth Lajos-utcában még talán jobban.

*** Jogügyi bizottsági ülés.** Zombor szab. kir. város jogügyi bizottsága folyó hó 13-án d. u. 3 órákor ülést tart.

*** Pöstyén királyi vendége.** Uralkodócsaladunk tagjai eddig csak nagy ritkán kerestek fel magyarországi üdülő-és fürdőhelyeket; a viszonyok azonban egy idő óta e tekintetben is lényegesen megváltoztak. Első példa erre az idén Pöstyén, melynek nagy gyógyhatású kénés-és iszapforrásainál keres gyógyulást kószény ellen Ferdinánd főherceg, toszkánai nagyherceg. A fenséges páciens szenvedélyes vadász lévén, igen türelmetlenül várja teljes felgyógyulását, mely mar eddig is elég kedvező felolvasú és a melyet a főherceg magas kora és a pöstyéni iszap radikális hatása dacára fürdőinek pontos betartása által siettet is. A fenséges ur most már a három hetes kúrá után lényegesen jobban van és napon-ta nagyobb sétákra képes, amikor különben segítségére van a főhercegrenek a nagy közönség is tiszteletteljes diszkrét tartózkodásával. Pöstyénnek fürdőközönsége egyelőként teljesen nemzetközi és az eddigi 1000 fürdővendég jó része a külföldről jött gyógyulást keresni a magyar fürdőhelyre. Pöstyén fürdőgyönyörű felkészenél, gyógyforrásainak csodas hatásánal fogva mindnagyobb lendületet vesz. Zenekara pl. talán egyetlen a maga nemében; az iskolázott rendes zenészek között 12 cigány játszik kóta nélkül.

*** Pályázat.** A bosznia-hercegovinai országos kormány 1100 ft fizetéssel és 200 frt lakkbórel javadalmazott több segédfogalmazói és 800 frt segélyvel javadalmazott több segédfogalmazói és 800 frt segélyvel javadalmazott pénzügyi fogalmazóyakorkonki állásra hűdet pályázatot. A kérvények kezresztvéllel, érettségi bizonyítványokkal, abszolutoriummal, államvizsgálati illetve szigorlati, testi alkalmassági s nyelvismereteket igazoló bizonyítványokkal felszerelve felszerelve juttandók be. Az államszolgálatban állók csakis felettes hatóságai útján folyamodhatnak. A bizonyítványok közül az államvizsgái, szigorlati és alkalmaztatást igazoló bizonyítványok 1 — 1 frt, a kérvény s egyéb bizo-

Beharap, s úgy érzi, hogy jól esik. Eszébe jutott gazdag szomszédja, a ki mindig hust eszik és erős, borokat iszik. Ő még a szomszéd kutyájánál is rosszabbul él!

Ugy gyűlöli e percben a gazdag embereket — s úgy utálta az — életet!

Mikor Márta melléje ült, magához tért egy kissé.

— Látod — mondá neki — én érzem már, hogy megyek. Menj el a Jekész urhoz — ő jó ember — mond meg neki, hogy a gondjaira bízom a kis fiut. Vegye az oltalma alá, mert különben éhen hal szegény ártatlan, mint egy kóbor kuvaszkutya. Pfeiter tudod, tartozik még egy néhány liránkkal; azt a kis fiúnak hagyom. legyen szegénynek jó tápláléka — hisz ugyis — olyan gyengécske. . .

Ezzel elhallgatott. Feje hátraesett a párnára.

Márta egy darabig várta, hogy szóljon még valamit; várt—várt. De nem hallott egyebet a szél zúgásánál.

IV.

A tiszteletendő ur eljött, meggyújtott egy szál gyertyát, egy keresztet tett a halott ke-

zei közé az öreg asszony nem mondott neki semmit; csak szóltanul bántult maga elé folyton.

Elment aztán Pfeiterhez, hogy eligazítsa vele a dolgot. Aztán este későn, mikor hazafelé ment, meg-megállt ott a folyó mellett, meg majd leült a partra, — a fiúcska ott reszketett mellette, az oldalánál.

Márta csak nézte, nézte a folyó tovasuhanó habjait. Azok úgy hívták a maguk ölébe! Az öngyilkosság esábjá megszállta, meg ellenállhatatlanul.

A folyó habjai folyton csalogatták . . . S felett a hívó szóra. Lement a parton, be a vízbe, az örültek semmitmondó tekintetével bántulva a habok közé; mellig, nyakig ment bele — majd elmerült . . .

— Nagyanyám! Nagyanyám! — kiállott a fiúcska, majdnem reszketve a félelemtől; s eszeveszelten futkosott a parton, segítségért kiáltozva.

A folyó lassan folydogált tovább. Ezüstös habjai nyugodtan suhantak el egymás után . . .

Olcsó tűzifa.

Tisztelettel értesítjük a t. cz. közönséget, miszerint a helybeli raktárainkban elhelyezett

legjobb minőségű

bükkhasáb-tűzifa méterölenkénti árárt 12 frtról 11 frtra

szállítottuk le.

Cserhasáb-tűzifát

szintén a legjobb minőségben 13 forintért szállítunk.
Zombor, 1898. június hóban.

Roheim Károly és fiai

Családi képeket

birni, azok magas árai miatt, csak jobb módu családoknak volt lehetséges.

Hála az új találmánynak a világíró

„KOSMOS“-arczkép-műintézetnek

Wien VI. Mariahilferstrasse 116,

csakis kifogástalan jó, sikerült arczképek, művészies kivitelben, a banulatos olcsó árért

csak 7 frt 50 krért

életnagyságu arckép

(mellkép)

elegáns barockrámával együtt, melynek tulajdonképeni értéke 30 frt, szállít.

Aki tehát saját, vagy neje, gyermekei, szülei, testvérei vagy más még elhalálozott személyek arczképét is rendelni óhajtja, csakis az arczképet, akarmily állásban küldjön be.

A csomagolási láda beszerzési árban számítatik. Megrendelések a fénykép hozzátartásával postai előleg (utánvét) vagy az összeg előleges beküldése mellett elfogadhatnak.

Kitűnő művészies kivitelért és élethű hasonlatosságért kezkeskedtetik.

Száz meg száz elismerő-lévlél kívánatra rendelkezésre állanak és portómentesen be is küldetnek.

Kunst-Porträt-Anstalt

Kosmos

Wien, VI. Mariahilferstrasse 116.

Specialista a sérvekötökben

Alapítva 1878.
Cs. és kir. osztrák-magyar és belga kir. szabalom!

Kitüntetve Brüsszel 1893.
aranyéremmel és díszokmány-nyal.

Keleti-féle sérvkötő orvosi tekintély elvő eménye szerint a legtekélyesebb ezen nemben, nem csuszlik, nem gyakorol kelemellen benyomást és eltávolítja ezüszes rü szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Keleti-féle gumt mi-sérvkötő álm.

ható pelottával, szarvasbőrvedővel és biztonsági övve

Arak: egyoldalú . . . 6 frt
kétoldalú . . . 12 frt

Készülnek ezenkívül: műlábak, műkezek, egyonostar tők (Hessing-féle rendszer), orihopádial fűzők, hasköltök, göresérharisnyák és mindenféle gumtáruk.

Megrendeléseket pontosan és diszeréten eszközöl

KELETI J.

orvosi-, sebészeti-, mű- és kötszer-gyáro

BUDAPESTEN,

IV., Koronaherczeg-utca 17.

Sebészeti műszergyár:

IV., Rostély-utca 15.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Jelzálogkölsönt

floxera által elpusztított szőlők ujonnan befásítására 5³/₄ %, termő szőlőkre 5 %, városi és nagyközségbeli házakra 5 és 6 % -ra.

Földbirtokra :

65 évi törlesztésre	4 ¹ / ₂ %
63 ¹ / ₂ évi " " " " " "	4 ³ / ₄ %
50 évi " " " " " "	5 %
30-40 évi " " " " " "	6 %
20-30 évi " " " " " "	7 %

mellett ajánl és felvilágosítást nyujt 20 kr. válasz bélyeg ellenében.

Jadszko Ede

Zombor, Prokopház, Szelenese.

Gummi és halhólyagok

Sigi Ernst

Bécs, I. Kärtnerstrasse 45.
Ecke Krugerstrasse 2.

(francia tucatzja 1 frttól 6 frtig, különös finom 8 frttól 10 frtig.)

Uj! Uj! Non plus ultra különös finom és nyujtható 4 frt, Capottes (egész rövid) tucatzja 3 frt
Női védőtárgyak gummból éveki használható, drbja 2 frt.
50 kr. Minta küldemények (25 drb) 5 frt.

Szabadalmazott sodronyüveg

a legjobb anyag felső villágosságoknak, padok gyáblakok, különféle vastagságokban; terjedelmük 175 □ mtr. Különböző előnyei: A lehető legnagyobb (tredékeny biztosság keresztillítés és verés ellen, a kellemetlen sodrony-röstölök mellőzés, tüzbiztosság a legnagyobb mértékben tömött maradása esetleges törésnél, minthogy a sodronybetetés az üveget erősen összetartja, a világosságnak könnyű athatósága ezeltől sohasem ismert világosság elérés. Sok ál. lami- és magánépületeknél a legnagyobb b megeledéssel használatban. Számítalan bizonyítvány, prospectus és minták rendelkezést a **Öntöttüveg-padrólémezek felső világosságnak** alagutak földalatti járdák vasutaknál megvilágítására, erős anyagokban, sima vagy mintázott, fehér, félféher (körülbelül 80%-al olcsóbb mint rendes nyers öntött üveg) és színes, sodrony-betétessel vagy nélküle.

Üveg-fedélcserép és üveg-fodorcserép

különféle alak és nagyságban

Aktien-Gesellschaft für Glasin-dustrie vorm. Friedr. Siemens

Neusattl bei Elbogen (Böhmen.)

Más gyártmányok: mindenféle üveg, üvegárók, táblauveg, (belga és német,) üvegöntés és mintauveg; szabadalmazott üveg-betűk.)

Hazai gyártmány.

A legújabb javított, erősített galvanicus áramu villamos „Volta-kereszt” az ősz-s. eddigi létszámnyesket kétszeresen túlulja villamos erőben. Ezen Volta-kereszt az egyedüli, a mely teljesen a természet-tudomány törvénye alapján van szerkesztve és való-ságos állandó villamos elemet képez.

Az 1898. szám rajta van a keresztben és rajta van a borítékon is, rendelésnél tehát tessék csak ilyet kérni.

„Volta-Kettős Csillag.”

Olyan egyéneknek kik keresztet nem hordanak csillag alakban, ez szabályozza a vérkeringést, föl-frissíti és tisztítja a vért, elűzi az álmatlanságot, elő-mozdítja az étvágyat, edzi az idegeket.

„Volta-kereszt.”

Gyermeknek és fiatal nők részére. „Volta-sziv.” Ezen „Volta-kereszt” határozatlan a legjobb ideg-erősítő, mely fel-újítja a vért s megújítja a testet, és mérsékelt, de folytonos galvanicus villanyozása követ-kezésként gyógyítja a következő betegségeket: köszvény-ideggyöngöség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, (buskomorság) sápkór, asztma, merevedés, görös, gyomor-baj, influenza, köhögés, fuldolás, fogfájás, hys-teris, fofájások, szivdobogás, kolika. Mária számos elismerő levél és hála-irat érkezett be. Ára 1 fnt 80 kr. Volta-sziv ára 1 fnt 50 kr. 2 fnt előleges beku-ldése mellett bérmentve; utánvételt 20 krral több; hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Főraktárak:

TAUSSIG J.

Budapest, VII/2. Csömöri-nt 28/a. I. em.

Zombor: Temesváry József, angyal-gyógyszertárban.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdő-igazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. E gyorskocsikra előjegyzést te-hetni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: Brassó, Csikszereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borvíz a savanyuvizek királya megrendelhető az **Igazgatóságnál Borszék.**

Kapható mindenütt. Zomborban: Heindlhoffer Ro- bert, Engel és Goldstein, Telsch Armin és Hay Ignác uraknál.

Fürdőre, borvízüzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal. árjegyzékkel szolgál a fürdő-üzlet igazgatósága Borszék.

Posta, távirat helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

A világ minden tárlatán első kitüntést nyert.

Milenniumi nagy éremmel is kitüntetve.

KLYTHIA A BŐR
ÁPOLÁSÁRA

RIZSPOR.

Az arcbőr szépítése és finomítása.

Legelőgansabb toiette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. ta-nár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

TAUSSIG GOTTLIEB

cs. és kir. undvari toiette, szappan és illatszergyár,
Bécs I., Wollzeile 3 sz.

Kapható: a legtöbb illatszert- és gyógyszer-tárakban valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger A. és S. és Telsch Gáspár keresk. cézégél

Egy doboz ára 1 fnt.
20 kr. elküldés utánvét-
vagy az összeg előle-
ges beku-ldése után

1 huzás már 1898. június 15-én.

2. huzás 1898. szeptember hó 15-én.

1 forintért 2

huzásra érvényes

kolozsvári szeretetház

sorsjegyei

4000 nyereménnyel

160,000 korona értékben.

Kaphatók: a rendező-bizottságnál Kolozsvártt és Spitzer és Lederer bank és váltó-üzletében Zomborban.

A bélyeg törv. 209. § a 2-ik pontja értelmében bélyegmentes.